

Polonya–Belarus Arasındaki Göç Krizi'nin Göçün Güvenlikleştirilmesi Bağlamında Analizi

Can Hacıoğlu*, Kader Özlem**

Öz

Devlet merkezli klasik güvenlik kavramı özellikle 11 Eylül 2001 Terör Saldırıları'nın ardından "yabancı" ve "göçmen karşıtı" söylemlerin zirve yapması sonucunda göç ile ilişkilendirilerek irdelenmeye başlanmıştır. Bu kapsamda Kopenhag Okulu temsilcilerinden Ole Wæver'in literatüre kazandırdığı "güvenlikleştirme" kavramı ile özellikle "kitlesel göçler" ve "düzensiz göçmenler", güvenlik çalışmalarının ana parametreleri haline gelmiştir. Genel ve soyut olarak aktardığımız bu çerçevede çalışmada, 2021 yılında Polonya ve Belarus arasında yaşanan göç krizi, nicel veriler ve tarafların resmi söylemleri dikkate alınarak güvenlikleştirme bağlamında analiz edilecektir. Bu çalışmayla, kriz hakkındaki eser eksikliğini gidermek ve literatüre katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

Anahtar kelimeler: Göç, güvenlik, göçmen, güvenlikleştirme, Kopenhag Okulu.

Analysis of The Migration Crisis Between Poland and Belarus in the Context of Securitisation of Migration

Abstract

The classical state-centred security concept has begun to be analysed by associating it with immigration, particularly after the 9/11 Terrorist Attacks, as "foreign" and "anti-immigrant" discourses peaked. In this context, specifically, "mass migrations" and "irregular immigrants" have become the main parameters of security studies, thanks to the concept of "securitisation" brought to the literature by Ole Wæver, one of the representatives of the Copenhagen School. In this framework, which we have conveyed generally and abstractly, the migration crisis between Poland and Belarus, which took place in 2021, will be analysed in this study in the context of securitisation, taking into account the quantitative data and the official discourses of the parties. With this study, we aim to contribute to the literature and fill the deficiency on the crisis.

Keywords: Migration, security, migrant, securitisation, the Copenhagen School.

* **Sorumlu yazar/Corresponding author:** Can Hacıoğlu, Bursa Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Disiplinlerarası Göç Araştırmaları Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi, e-posta: canhacioglu97@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4045-2469.

** Doç. Dr. Kader Özlem, Bursa Uludağ Üniversitesi, İ.İ.B.F. Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi & Diploması Araştırmaları Derneği (DARD) Üyesi, e-posta: kaderozlem@uludag.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4780-2118.

1. Giriş

1991 yılında Soğuk Savaş'ın bitişi Uluslararası İlişkiler disiplinine sadece sistemsel ve aktör bazında değişiklikler değil aynı zamanda bunları analitik boyutta ele alan teoriler ve tartışmalar bakımından da değişiklikler getirmiştir. Soğuk Savaş öncesinde geleneksel olarak salt askeri anlamda ele alınan tek aktörlü güvenlik kavramı da Soğuk Savaş sonrası bu konjonktür dahilinde değişime uğramıştır. Bu değişime en büyük katkı, başta şüphesiz Barry Buzan ve Ole Wæver gibi Kopenhag Okulu temsilcilerinin eleştirel ve yenilikçi bakış açılarıyla sağlanmıştır. Bu perspektifte güvenlik kavramının aktör boyutunun önemine dikkat çekilmeye devam edilmiş; kavrama faktörel ve sektörel olarak, çeşitlilik ve derinlik kazandırılmıştır. Bu bağlamda bu isimler, inşacı (*konstruktivist*) bir bakış açısıyla güvenlik kavramını adeta yeniden bir oluşum sürecine tabii tutmuşlardır. Geleneksel çizgisinden uzaklaşan bu yeni güvenlik anlayışı, karar alıcı mercilerin algılarına dayalı söylemleriyle yoğunlaşmış ve terminolojiye “*güvenlikleştirme*” ve “*güvenlik-dışılaştırma*” kavramları kazandırılmıştır. Kopenhag Okulu'nun ortaya attığı yeni güvenlik anlayışı ve güvenlikleştirme / *güvenlik-dışılaştırma* kavramları ise olayları açıklamada kullanılan başlıca yaklaşımlar haline gelmiştir.

Uluslararası göç ve nüfus hareketlerinin de esasen bir güvenlik meselesi olarak gündeme gelmesi, aynı güvenlik tartışmalarında olduğu gibi Soğuk Savaş'ın bitişine kadar dayandırılabilir. Fakat burada ana kilometre taşı olarak belirlememiz gereken hadise 11 Eylül 2001 Terör Saldırıları'dır. Bu saldırılar neticesinde söylemlerle doğrudan göçmenler¹ ve yabancılar hedef alınmış ve terörizmle ilişkilendirilmiştir. Dolayısıyla doğal olarak bu insanlar için kamuoyu tarafından yaratılan algı da her yabancıların ve göçmenlerin “*potansiyel bir terörist*” olduğu ve bunların “*toplumsal güvenliğe tehdit*” teşkil ettikleri yönündedir. Süreç içerisinde Avrupa'nın çeşitli başkentlerinde gerçekleştirilen terör saldırıları da adeta oluşturulan bu algının yarattığı korku ve kaos ortamını derinleştirmiş, İslam'a ve Müslümana olan bakışı değiştirmiştir. Bu vesileyle İslamofobi doğmuş ve dünya genelinde bir hızla yayılmıştır. Özellikle Arap Baharı'nın bir parçası olarak patlak veren Suriye İç Savaşı neticesinde milyonlarca göçmenin Avrupa'nın kapılarına dayanması ile göç ve güvenlik ilişkisi tam anlamıyla pekiştirilmiştir.

Genel ve soyut olarak aktardığımız bu gelişmeler neticesinde, ekseriyetini Müslümanların oluşturduğu göçmenler töhmet altında kalmış ve toplumsal hayattan dışlanmışlardır. Böylelikle göçmenler aynı zamanda, devletlerin oluşturdukları güvenlik politikalarını ve insan hakları ihlaline kadar varan gayriinsani uygulamalarını meşrulaştırmada kimi zaman birer “*politik / diplomatik araç*” kimi zaman ise üçüncü bir devlete karşı “*politik / diplomatik bir güç*” olarak kullanılmaya başlanılmıştır.

Bu çalışmada ise nispeten güncel bir olay olan Polonya ve Belarus arasında yaşanan göç krizi ele alınmış ve öncelikle teorik anlamda bir çerçeve oluşturması amacıyla Kopenhag Okulu'nun “*güvenlikleştirme*” ve “*güvenlik-dışılaştırma*” kavramları irdelenmiştir. Söz konusu teorik arka planın ardındansa krizi daha iyi kavrayabilmek ve yaşananları anlamlandırabilmek için olayların tarihsel gelişimi aktarılmıştır. Çalışmanın son bölümünde ise kriz sürecinde tarafların resmi söylemleri analiz edilmiştir. Bu bağlamda metodoloji olarak nicel veri analizi ve güvenlikleştirmenin başlı başına bir söz-edim (*speech act*) olması hasebiyle “*söylem analizi*” yöntemi kullanılmış ve şu sorulara cevap aranmıştır: Göçmenler neden Doğu Avrupa rotasını tercih etmeye başladılar? Taraflar bu krizi nasıl ve ne derecede güvenlikleştiriyorlar? Bu kriz kapsamında Avrupa Birliği (AB) güvenlik politikası kapsamında nasıl bir tutum sergilemiştir?

¹ Çalışma boyunca *yasa dışı göçmen* veya *düzensiz göçmen* yerine daha genel anlamda “*göçmen*” kelimesinin kullanılması tercih edilmiştir.

2. Kopenhag Okulu ve göçün güvenlikleştirilmesi

Kopenhag Okulu ve katkılarından evvel disiplinin teorik gelişimden kısaca bahsetmemiz uygun olacaktır. Zira yukarıda da genel ve soyut olarak belirttiğimiz üzere uluslararası ilişkilere hâkim olan iki kutuplu sistem, Soğuk Savaş'ın bitişiyle sona ermiş ve sistem dönüşüme uğramıştır. Bu kapsamda uluslararası ilişkileri yorumlamada yeni paradigmlar türetilmiş, teoriler de bunların etrafında şekillenmiştir. Aynı şekilde güvenlik kavramı ve güvenlik anlayışı da değişim geçirmiştir. (Buzan, Wæver, Wilde, 1998: 21).

Örneğin, Soğuk Savaş yılları boyunca Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) birbirlerini her anlamda bir tehdit olarak algılamışlardır. Bu algının bir yansıması ve geleneksel zihniyetin bir ürünü olarak da silahlanma yarışına girmişlerdir. İki tarafta bu yarış diğer tarafın silahlanıyor oluşuyla meşrulaştırmış ve realist, devlet merkezli dönem itibarıyla güvenliğe giden yolun salt askeri güç elde etmek olduğu kabul edilmiştir. Asıl amaç ise aslında güvenli olmaktan ziyade güçlü olmaktır. Zira Hans Morgenthau'nun genel hatlarını çizdiği güç kavramı bağlamında realistler için güvenlik, güç için tamamlayıcı bir faktördür ve güçten türemiştir. İdealistler için ise güvenlik barışın bir sonucudur. Bir diğer deyişle sürekliliği olan bir barış ortamı güvenliği sağlamaktadır. Bu sebeple 1980'li yıllara kadar literatürde bu iki temel güvenlik anlayışı hüküm sürmüştür (Buzan, 2007: 25-26).

1980'li yıllar ve Soğuk Savaş sonrası döneme baktığımızda ise güvenliği ele alan, genel olarak üç teorik bakış açısının hakim olduğunu görülmektedir. Bunlar *neorealist*, *küreselci (globalist)* ve *bölgeselci* bakış açılarıdır. Neorealist görüş, isminden de anlaşılacağı üzere realist görüşün bir ardıdır. Küreselci görüş ise kültürel, ulus-aşırı ve ekonomi politik temelli bir yaklaşımdır. Bu görüşte devlet, politikaların hala bir parçası olsa da politikaların merkezinden çıkarılmıştır. Bölgeselci görüş ise Kopenhag Okulu temsilcileri tarafından benimsenmiş ve yorumlanmıştır (Buzan, Wæver, 2003: 6-14).

Daha geniş bir ifade ile belirtirsek iki kutuplu sistemin sona ermesinin eksen kaymalarını beraberinde getirmesi ve güvenliğin gündemini oluşturan denkleme gayri askeri faktörlerin de eklenmesi, Kopenhag Okulu temsilcilerinin de benimsediği bölgesel güvenlik anlayışının gelişmesine vesile olmuştur (Buzan, Wæver: 17-18). Böylelikle klasik anlamda güvenlik anlayışı yeni sektörlerle genişletilmiştir. Barry Buzan, güvenlik kavramını "*Security: A New Framework for Analysis*" kitabında beş sektöre ayırarak ve "*bölgesel güvenlik kompleksleri*" kavramını oluşturarak bu genişlemeye öncülük eden isimlerden biridir. Buzan'ın bahsettiği bu beş sektör sırasıyla şunlardır: "*askeri güvenlik*", "*çevresel güvenlik*", "*ekonomik güvenlik*", "*toplumsal güvenlik*" ve "*politik güvenlik*". Bir güvenlik tehdidi olarak kabul edilmeye başlanılan göç olgusu ise çoğunlukla *toplumsal güvenlik* kavramı kullanılarak analizlerde yer almıştır. (Buzan, vd., 1998: 49-162; Özlem, 2020: 559-562)

Daha net bir ifade ile belirtirsek özellikle siyasi karar alıcıların düzensiz göç ve göçmenler hakkındaki söylemlerinde göçmenler kamuoyuna, toplumsal güvenliğe birer tehdit olarak aktarılmaktadırlar. Bu bağlamda göç, Ole Wæver'in ortaya attığı "*güvenlikleştirme / securitisation*" kavramı kullanılarak söylem yoluyla bir algı yaratılması yoluyla güvenlikleştirilmektedir. Wæver'in literatüre kazandırdığı bir diğer kavram ise "*güvenlik-dışlaştırma (desecurisation)*" kavramıdır ve siyasi otoriterlerin öncelikli amacı "*güvenlik-dışlaştırma*" olmalıdır (Baysal ve Lüleci, 2015: 66; Özlem, 2020: 560).

Çünkü göçün güvenliklestirmesi süreci aslında basit anlamda bir günah keçisi yaratma ve algı yönetimi / yönlendirilmesi sürecinden ibarettir. Bu süreçte günah keçileri göçmenler veya mülteciler olmaktadır. Bu sistematik sürecin işletilmesi ise üç ana değişkene bağlıdır. Bu değişkenler "*referans nesnesi*" yani hedef alınan aktör ve aktörler, "*güvenlikleştiren aktör*" ve "*dinleyiciler*" olarak ele alınabilir (Özlem, 2021: 68). Lakin bu sürecin tam anlamıyla gerçekleşebilmesi için, kamuoyu nezdinde ikna edici özelliği de bulundurması gerekir. Esasen bu da karar alıcılar tarafından toplumsal güvenliğin ve ulusal kimliğin, kültürün bir saldırı altında olduğu algısı yaratılarak yapılmaktadır. Bu algılar da

siyasi aktörlerin çıkarları doğrultusunda kanalize edilmektedir. Böylece göçmenler iç ve dış siyasete kullanılabilir.

Bu durumun en güncel örneğini ise Türk siyaset tarihinden vermek mümkündür. Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, 2023 Genel Seçimleri için yürüttüğü seçim kampanyalarında dile getirdiği vaatlerinde, eğer iktidara gelirse geçici koruma altındaki Suriyelileri 2 yıl içinde geri göndereceğini sıkça belirterek aslında güvenleştirmeye başvurmuştur (İndependent Türkçe, 2022). Zira Suriyelilerin karıştığı birkaç cinayet sonucunda kamuoyunda basın ve sosyal medya aracılığıyla yaratılan algıya göre milyonlarca Suriyeli artık bir ulusal, toplumsal güvenlik problemi haline gelmiştir ve önlem alınmazsa ilerleyen yıllarda demografik bir krize yol açabileceği potansiyeline sahiptir.

Verdiğimiz örnekten de anlaşılacağı gibi toplumsal güvenlik aslında “kimlik güvenliği” olarak da ifade edilebilir. Wæver bu durumu şu şekilde açıklamaktadır: “Toplumsal sektörde ana kavram kimliktir. Herhangi bir topluluk gelişmeyi veya potansiyel bir durumu, kendi varlığına yönelik bir tehdit olarak tanımlarsa toplumsal güvensizlik oluşmuş demektir” (Wæver, 2008; 155).

Aktardığımız bilgilerden de anlaşıldığı üzere göç olgusu ve güvenlik kavramı iki ayrı inceleme konusu olsa da oluşturulan tehdit vesilesiyle birer dişli çark gibi beraber işlemektedir. Bu bağlamda söz konusu mekanizma, uluslararası ilişkilerde göçleri ve göçlerin yarattığı problemleri açıklamada en sık kullanılan örneklerden biridir. Lakin burada asıl önem arz eden nokta tehdittir. Bir diğer deyişle, güvenleştirme çarkını tehdit döndürmektedir. Bu sistemde tehdit denklem dışına çıkarıldığında yani bir tehdit var olmadığında güvenleştirme de olmayacaktır.

Daha geniş bir biçimde belirtirsek Soğuk Savaş’ın bitişiyle birlikte devletlerin sınır geçirgenliğinin artması, istikrarsız eski Doğu Bloku Cumhuriyetleri’nden kapitalist Batı dünyasına göçleri beraberinde getirmiş, nihayetinde bu “eski komünistler” birer tehdit olarak algılanmaya başlanmıştır. (Özdam, 2021, s. 268) 11 Eylül 2001 Terör Saldırıları ile “İslamofobi” de zihinlerde yer edinmeye başlamış, bu algıya Paris, Madrid ve Londra’da düzenlenen terör saldırıları da eklenince “İslami tehdit” olgusu pekişmiştir (Özkurt, 2019: 80, Özlem, 2021: 69). Arap Baharı ve Suriye İç Savaşı’nın tetiklemesiyle başlayan kitlesel göç hareketleri sonucunda da konumuz olan 2021 Polonya – Belarus Göç Krizi’ne kadar uzanan bir uzunca bir süreç başlamıştır. Göçmenlere karşı oluşan tehdit algısının tavan yaptığı bu süreç Avrupa’da milliyetçi, göçmen karşıtı ve radikal sağ partilerin popülist söylemlerinin destekçi bulmasına ve yükselişine yol açmıştır.²

Elif Çolakoğlu’nun çalışmasında *Pew Research Center*’ın 2017 yılındaki araştırma verilerine göre hazırladığı tabloda bu durum çok net görülmektedir (Çolakoğlu, 2019: 939-940). Macaristan ve Polonya’nın söz konusu tabloda ilk iki sırayı paylaşması şaşırtıcı değildir. Zira bu iki devlet de AB’nin temel ilkelerinden uzak bir çizgide hareket etmekte ve mevcut hükümetleri göçmen karşıtlığıyla bilinmektedir. Örneğin Polonya’da 2015 yılında yapılan genel seçimlerde PiS (*Pravo i Sprawiedliwość, Hukuk ve Adalet*) Partisi’nin muhalefet konumundayken iktidar olmasında göçmen karşıtı söylemlerinin payı büyüktür.

² Almanya’da “AfD” (Alternative für Deutschland - Almanya İçin Alternatif), Bulgaristan’da “Възраждане” (Vızrajane - Diriliş), Yunanistan’da “Χρυσή Αυγή” (Hrisi Avği - Altın Şafak) Avrupa’daki radikal partilerin sadece birkaç örneğidir. Bu partiler azımsanmayacak kadar destek bulmuş ve parlamentolarda sandalyeler de kazanmıştır.

Tablo 1: Avrupa devletleri vatandaşlarının ulusal güvenlik bağlamında mültecilere karşı tutumunun yüzdesel verileri

Anketin uygulandığı devletler	"Mülteciler ülkemizde terör tehlikesini artıracak" %	"Mülteciler işlerimizi ve sosyal yardımlarımızı almasından dolayı ülkemiz için bir yüküdür" %	"Ülkemizdeki mülteciler, diğer gruplara göre daha çok suç işlemektedirler" %
Macaristan	76	82	43
POLONYA	71	75	26
Hollanda	61	44	-
Almanya	61	31	35
İtalya	60	65	47
İsveç	57	32	46
Yunanistan	55	72	30
Birleşik Krallık	52	46	28
Fransa	46	53	24
İspanya	40	40	13
Ortalama	59	50	30

Tablodaki veriler Çolakoğlu'nun çalışmasından aynen alınmıştır. Bkz. Çolakoğlu, 2019: 940.

3. Polonya – Belarus arasındaki göç krizinin perde arkası

Göçmenlerin Doğu Avrupa rotasını kullanarak Belarus üzerinden Polonya, Litvanya ve Letonya sınırlarına; bir diğer anlamda AB sınırlarına gelmeleri sürecini tetikleyen ilk unsur 9 Ağustos 2020'de yapılan Belarus Devlet Başkanlığı Seçimleri olmuştur. Kısaca belirtmek gerekir ki bu seçimlerin iki adayından biri olan *Aleksandr Lukaşenko*, Belarus'u 1994'den itibaren baskıcı bir tek adam rejimi altında yönetmektedir. Kimilerince bu rejim Avrupa'da kalan son diktatörlük olarakta addedilmektedir. Zira Lukaşenko, yönetimi süresince Belarus'ta basın ve medya özgürlüğüne izin vermemiş, bir takım hukuksuz tutuklamalar gerçekleştirmiş ve bir dizi insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğüne karşı ihlallerde bulunmuştur. Bu bağlamda AB, 2012'den itibaren Lukaşenko'ya ve Belarus'a birtakım yaptırımlar uygulamaktadır (Official Journal of the European Union, 2012).

Lukaşenko'nun 2020'deki başkanlık seçimlerine de hile karıştırarak bu ihlallere bir yenisini eklediği iddia edilmiştir. Bu seçimlerin sonucunda Belarus resmi makamlarınca açıklanan verilere göre Lukaşenko kullanılan geçerli oyların % 80,1'ini alarak kazanmıştır (Official Website of the Republic of Belarus, 2020). Seçimden % 10,12'lik bir oy ile ayrılan Svetlana Tikhanovskaya ise seçimlerin şaibeli olduğunu dile getirmiş, AB ve ABD ise seçim sonuçlarını tanınmamıştır. Bu gelişmeler üzerine Lukaşenko karşıtları Minsk'te sokağa dökülmüş ve barışçıl bir şekilde protestolarına başlamışlardır. Fakat hükümetin bu protestolara müdahalesi çok sert olmuş ve destek veren gazeteciler de dahil olmak üzere seçim kampanyalarının başladığı Mayıs ayından itibaren hesaplandığında 33 bin kişi göz altına alınmıştır (Euronews Türkçe, 2021). Lukaşenko, göstericiler için "yurtdışından gönderilen koyunlar" ifadesini kullanmış ve bir anlamda yaşananları Batı'nın içişlerine müdahalesi olarak görmüştür (Deutsche Welle Türkçe, 2020a). AB ise siyasi tutukluların bir an önce serbest bırakılması talep etmiş ve ek yaptırımların olabileceğini açıklamıştır.

Örneğin AB Dışişleri ve Güvenlik Politikaları Yüksek Temsilcisi Joseph Borrell konuyla ilgili olarak "Belarus halkı, demokratik değişim yönündeki arzusunu seçim kampanyasında gösterdi. Belarus halkı daha iyisini hak ediyor" ifadelerini kullanırken, Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ise

“Belarus Devlet Başkanlığı seçimi ne özgür ne de adil. Özgürlükler ve haklara yönelik baskı ve devlet şiddeti kabul edilemez. AB, Belarus ile ilişkileri gözden geçirecek ve sorumlulara karşı önlemler alacak” diyerek söz konusu yaptırımları doğrulamıştır. Muhafif lider Tikhonovskaya ise çocuklarının güvenliğini sebebiyet göstererek bu süreçte Litvanya’ya sığınmıştır (Deutsche Welle Türkçe, 2020b).

23 Mayıs 2021’de içinde Belaruslu muhalif gazeteci Raman Pratasevich’i bulduran, Atina – Vilnius seferini gerçekleştiren Ryanair havayollarına ait uçağın Belarus hava sahasında sahte bomba ihbarıyla tarafından inişe zorlaması ise büyük bir krize yol açmıştır. Zira ilgili uçak, Belarus savaş uçakları tarafından havacılık tabiri ile önlenmiş (*interception*) ve Minsk Ulusal Havalimanı’na indirilmiştir. İnişi takiben de gazeteci Pratasevich güvenlik güçleri tarafından hukuksuz bir şekilde tutuklanmıştır (BBC News, 2021a). Hadisenin ardından Lizbon’da toplanan AB üyesi devletlerinin Dışişleri Bakanları, Belarus’un en önemli endüstrileri ve finansal sektörlerini hedef alan yaptırımları gündeme getirmiştir. Almanya Dışişleri Bakanı Heiko Maas ise Belarus’un Pratasevich dahil olmak üzere siyasi tutukluları serbest bırakmaması halinde bir dizi yaptırımlarla yüzleşeceğini yinelemiştir. Lukaşenko ise “Bugüne kadar göçmenleri ve uyuşturucu kaçakçılarını durdurduk. Şimdi o hapları yutun ve o göçmenleri kendiniz yakalayın” diyerek AB’yi adeta tehdit etmiş ve gelecekte yapacaklarının bir sinyalini vermiştir (Evans, 2021).

Bu tehdidin ardından AB gündeme getirdiği yaptırımlara ek olarak hava sahasını Belarus uçaklarına kapatmış ve ek önlem olarak Belarus hava sahasını kullanmamaya başlamıştır (Council of the European Union, 2021).³

4. Göçün güvenleştirilmesi ve Polonya – Belarus arasındaki göç krizi

Yukarıda ana hatlarıyla aktardığımız teorik çerçeve ve tarihsel sürecin ardından Polonya – Belarus göç krizini el aldığımızda ilk olarak sorunlu bölgenin; Polonya, Litvanya ve Letonya olmak üzere AB’nin Belarus ile paylaştığı sınır olduğunu vurgulamak gerekmektedir. Peki, bu sınır daha önce bir rota olarak göçmenler tarafından kullanılmamış mıdır? Bu sorunun cevabı Frontex’in⁴ risk analizi raporlarında bulunabilmektedir.

Öncelikle genel olarak bakarsak 2021 Risk Analizi Raporu’nda Frontex’in yayınladığı verilere göre 2019 yılı boyunca toplamda tespit edilen yasa dışı sınır geçişi sayısı 141.846’dır. Bu sayı 2020’de % 12’lik bir düşüşle 125.226’ya gerilemiştir. Bunun sebebi olarak da Covid-19 pandemisinin beraberinde getirdiği yeni seyahat kısıtlamaları ve sınırlardaki ek güvenlik önlemleri gösterilmiştir. AB’nin doğu sınırlarında ise bu sayı 2019’da 722, 2020’de ise % 6’lık bir düşüşle 677 olmuştur. AB genelinde ki diğer rotalarla kıyaslandığında en düşük düzensiz (yasa dışı) geçiş, doğu sınırlarından olmuştur. Ayrıca diğer rotaları ekseriyetle Suriyeliler, Faslılar ve Afganlar tercih ederken, doğu sınırları rotasını kullananların neredeyse tamamını Ukraynalı ve Belaruslu düzensiz göçmenler oluşturmaktadır. Frontex bu raporda ayrıca, Belarus’taki siyasi istikrarsızlığın AB’nin dış sınırlarına önemli bir tehlike oluşturmadığını belirtmiştir. Sadece bir sene sonra yaşanacaklar göz önünde bulundurulduğunda bizce bu gerçeğe talihsiz bir açıklamadır (Frontex, 2021a; Frontex, 2021b).

2021 yılında Mayıs ayında Lukaşenko’nun AB’ye rest çekmesinin ardından, Ekim ayının sonuna kadar AB’nin doğu sınırlarındaki yasa dışı geçişlerin sayısı geçen seneye oranla % 1100’ün üzerinde artış göstererek 7915’e ulaştığı görülmektedir. Ekim ayı itibarı ile de bu sayı, kış mevsimi şartları ve

³ Karar sonrası Belarus Hava Sahası için: <https://dingyue.ws.126.net/2021/0528/9b57c0dbj00qtskie003hd000nz00ifp.jpg> (e.t. 21.01.2022)

⁴ Tam adı European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union (Avrupa Birliği Üye Ülkelerinin Dış Sınırlarının Yönetimi için Operasyonel İşbirliği Ajansı) Bkz., (Özdal, Tutan, 2018: 373).

önlemlerin en üst seviyeye çıkarılması sebebiyle sabit kalmıştır. Ekseriyetini Iraklılar, Afganlar ve Suriyeliler oluşturduğu göçmenler ise özellikle Polonya sınırında bir yığılmaya sebep olmuştur (Frontex, 2021c). Burada akıllara gelen soru ise bu Orta Doğu menşeli göçmenlerin niye aniden bu rotayı tercih etmeye başladıklarıdır.

Bu tercih devlet destekli bir özel durumu ilk etapta akıllara getirmektedir. Çünkü Belarus, Orta Doğu menşeli göçmenlere karşı vize rejimini kolaylaştırmış ve göçmenler aynı bir turist gibi turist vizesiyle önce başkent Minsk'e ulaşmış, ardından ise yine devlet eliyle AB sınırına ulaşmalarına yardım edilmiştir. Bilindiği üzere göçmenler çoğunlukla İstanbul, Antalya, Beyrut, Erbil, Bağdat ve Dubai'den uçuşlarla Belarus'a ulaşmıştır. Daha sonra Türk Hava Yolları da dahil olmak üzere pek çok havayolu şirketi AB'nin çağrıları üzerine Orta Doğu uyrukluların bu uçuşlara alınmasını yasaklamıştır (BBC News, 2021b; Yahoo News, 2021). Elinde resmi seyahat belgeleri ve vizeleri olan insanların uçuşlara alınmaması ise doğal olarak insan haklarına ve AB'nin ilkelerine gölge düşürmektedir. (Reçber, 2021: 335-336) Fakat bu durum, güvenlikleştirme mekanizmasının acil durumlarda nasıl hızlı bir şekilde ve olağan dışı karar alabilirliğini meşrulaştırdığının güzel bir örneğidir.

Lukaşenko ise göçmen kaçakçılığı iddialarını BBC'ye verdiği bir röportajda şöyle yanıtlamıştır (BBC News Youtube, 2021): "...Adamlarımız göçmenlere Leh topraklarına geçmeye yardım mı etmiş? Bu kesinlikle mümkündür. Belki birileri yardım etmiştir. Bunu soruşturmam bile... AB'ye göçmenleri sınırda engellemeyeceğimi, tutmayacağımı söyledim. Hâlâ gelmeye devam ederlerse yine durdurmayacağım. Çünkü onlar benim ülkeye değil sizin ülkenize gidiyorlar." Ayrıca Lukaşenko, AB'nin rejim karşıtı gösterilerden sonra yardımlarını arttırdığı sivil toplum kuruluşları hakkında da şunu eklemiştir: "Siz Batı'nın finanse ettiği o (muhalif) STK pisliklerinin de hepsinin kökünü kazıyacağız."

Söz konusu süreçte taraflar propaganda unsurlarına da başvurmayı ihmal etmemiştir. Örneğin Polonya İçişleri Bakanı Mariusz Kamiński: "Yakalanan her 4 göçmenden 1'inin Taliban ya da bir terör örgütüyle bağı var... Vatandaşlarımızı burada uğraştığımız olgulardan haberdar etmek istiyoruz. Bu damgalamayla ilgili değil, gerçeklerle ilgili" sözlerini sarf etmiştir. Ayrıca Polonya İçişleri Bakanlığı ve Savunma Bakanlığı'nın yaptığı ortak sunumda göçmenlerden elde edilen telefonlarda pedofili ve hayvanlara tecavüz içeriklerinin yer aldığı belirtilmiştir (Bayerische Rundfunk, 2021). Burada Polonya tarafının açıkça göçmenleri terörizm olgusuyla ilişkilendirdiğini ve bunun üzerinden söz-edim yoluyla toplumsal güvenliğe bir tehdit olduğu algısını yaratmaya çalışıldığı tespit edilebilmektedir. İlgili güvenlikleştirme örneğine "pedofili" ve "hayvanlara tecavüz" iddiaları eklenerek ahlaki bir boyut da kazandırılmıştır. Bu bağlamda kültürel güvenlik de sisteme dahil edilerek kamuoyu nezdinde göçmenlerin Avrupa medeniyetine ve kültürlerine birer tehlike oluşturduğu algısı da yaratılmak istenmiştir.

Belaruslu yetkililer ise sınırda bulunan cesetlerin ve AB sınırlarından kaba kuvvet (sert güç) kullanılarak geri itilen göçmenlerin videolarını dünya kamuoyuna paylaşılarak bir algı yaratmayı tercih etmiştir (Дзяржаўны пагранічны камітэт Рэспублікі Беларусь - State Border Committee of the Republic of Belarus, 2021a; 2021b). Bu süreçte Lukaşenko da tehditlerine yenilerini eklemiş ve AB'ye iletilen gazı kesebileceğini şöyle açıklamıştır. "Avrupa'yı biz ısıtıyoruz, bir de üstüne sınırlarını kapatmakla tehdit ediyorlar. Peki ya bundan dolayı doğalgazı kesersek? Bu yüzden kafasız Leh, Litvanyalı ve diğer liderlere konuşmadan önce düşüncelerini öneriyorum" (Novinite Bulgaria, 2021). Bilindiği üzere Rusya Federasyonu (RF)'nda çıkartılıp Belarus üzerinden AB'ye geçen Yamal-Avrupa ve Druzhba olmak üzere iki gaz boru hattı bulunmaktadır. Lukaşenko ayrıca gözdağı vermek amacıyla RF'den nükleer başlıklı İskender Füzeleri de talep etmiş fakat bu talep RF Devlet Başkanı V. Putin tarafından sıcak karşılanmamıştır. Putin, Lukaşenko'nun gaz kesme tehdidinden de hoşnutsuzluk duymuştur (Daily Mail, 2021). Zira bu gaz Rus gazıdır ve dolayısıyla RF'nin ticari ilişkileri ve çıkarları söz konusudur.

Yaşanan bu gelişmeler üzerine Polonya sınır güvenliğini bir duvar öreerek artırmak istemiş ve Polonya Meclisi'nde yaklaşık 353 Milyon Euro'luk (1,6 Milyar Polonya Zlotysi) maliyete sahip bu proje için onay kararı alınmıştır (CNN World, 2021). Söz konusu projenin bütçesi Polonya Göç Departmanı'nın toplam bütçesinin neredeyse 10 katına denk gelmekle beraber, 27 Ocak 2022'de uzunluğu 186 km, yüksekliği 5,5 metre olan, hareket sensörleri ve termal kameralarla donatılacak olan duvarın inşasına başlamıştır (The Guardian, 2022). Hiç şüphesiz bu kadar büyük bir meblağ duvar örmek yerine sınırda bekleme istasyonları ve kampları kurmak için harcanabilirdi. Böylece hem göçmenlerin sığınma başvurusu süreçleri rahatça işletilebilir hem de bu hudut insanlık dramlarına sahne olmazdı. Fakat yıllardır görmekteyiz ki AB'nin sınır politikaları göçmen akınlarını durdurmak bir yana, göçmen ölümlerini artırmaktadır. Yusuf Adıgüzel'in deyişiyle "yasalar insan yaşamını değil sınırları korumaya öncelik göstermektedir" (Adıgüzel, 2020: 112).

Bu krizde Leh hükümetinin de kendi göç stratejisini yürütme çabası içinde olduğunu ileri sürebiliriz. Çünkü Varşova, Brüksel'den bağımsız hareket ederek Avrupa medeniyetinin ve AB'nin koruyucusu rolünü tek başına üstlenmeyi istemiştir. Aslına bakılacak olursa bu yeni bir şey de değildir. Lehlerin kendilerini Avrupa'nın muhafızları olarak görmesinin tarihi 1683 yılına yani 2. Viyana Kuşatması'na kadar dayanmaktadır. Bilindiği üzere Osmanlı Devleti kuvvetlerini bozguna uğratan ve Avrupa içerisinde Türk ilerleyişini belki de sonsuza kadar durduran ana kuvvet, Polonya Kralı III. Jan Sobieski komutasındaki Leh kanatlı hüssarları yani süvari birlikleridir. Bu tarihsel güvenle Leh hükümeti, AB ve Frontex'ten gelen yardım tekliflerini dikkate almamıştır.

Bu bağlamda Polonya İçişleri Bakanı Kamiński "Özellikle Leh Sınır Muhafızları Avrupa'nın en iyisi oldukları için Polonya'da Frontex'in yardımı ne isteniyor ne de böyle bir şeye gerek var" ifadesinde bulunurken, AB İçişleri Komiseri Ylva Johansson ise "Sınırdaki durumun değerlendirilmesi zor, daha fazla şeffaflık gerek. Ancak bu bir Avrupa meselesi ve sınırda daha fazla Avrupa varlığına ihtiyacımız var" ifadesinde bulunmuştur (Bayerische Rundfunk, 2021). Almanya'da A. Merkel döneminin son Federal İçişleri ve Vatan Bakanı Horst Seehofer ise "Bu konu hükümet değişimi arasında bile ertelenemez" diyerek konunun Almanya ve AB açısından arz ettiği önemin altını çizmiştir (Bundesministerium des Innern und für Heimat 2021).

Süreç içerisinde Polonya Başbakanı Mateusz Morawiecki de dört gün içinde AB'ye mesaj verir nitelikte iki ziyaret gerçekleştirmiştir. Morawiecki ilk olarak 23 Kasım tarihinde Budapeşte'deki olağanüstü Vişegrad Dörtlüsü (V4)⁵ toplantısına katılmıştır. Bu toplantı sonrası Twitter'dan yapılan ortak açıklama ise şöyledir: "V4 Başbakanları Budapeşte'de olağanüstü toplandı. Vişegrad Liderleri, Polonya'nın girişimiyle, şu an Avrupa'yı üç yönden etkileyen mevcut göç baskısı ile Polonya'nın Doğu sınırlarını / AB & NATO sınırlarını koruması için mücadelesini görüştü" (V4 Presidency Twitter, 2021). Bu oluşum içindeki Viktor Orban yönetimindeki Macaristan da AB'nin temel ilkelerine aykırı, insan hakları ihlaline varan politikalar yürütmekle beraber Polonya gibi "yabancı düşmanlığı" ve "göçmen karşıtlığı" siyaseti izlemiştir. Bu hususun yakın zaman içinde, oluşumun diğer üye devletleri olan Çekya ve Slovakya için de geçerli olabilmesi ihtimaller dâhilindedir.

V4 buluşmasından dört gün sonra ise Morawiecki Londra'da mevkidaşı Boris Johnson'un resmi misafiri olmuştur. Morawiecki'nin kişisel twitter hesabında yaptığı açıklama şöyledir: "Bize barış ve istikrar sağlayan, var olan jeopolitik sistemin kuyusunu kazma girişimiyle baş etmekteyiz. Birleşik Krallık bu tehditlerin ziyadesiyle farkındadır. Bugün Başbakan Boris Johnson ile mevcut durumu görüşmek için buluştum. Transatlantik bağı güçlendiriyoruz" (Mateusz Morawiecki Twitter, 2021). Birleşik Krallık ile iyi ilişkiler kuran ve AB ile hali hazırda İstanbul Sözleşmesi, kürtaj yasası, Polonya'nın kendi iç hukukunu AB

⁵ Bu dörtlü Polonya, Macaristan, Çek Cumhuriyeti ve Slovakya tarafından bölgesel işbirliğini geliştirmek amacıyla oluşturulmuştur.

Hukuku'na üstün kılması gibi konularda sıkıntılar yaşayan Polonya için akıllara *Brexit* gibi bir "*PolExit*" ihtimalini getirmektedir (Euronews, 2021a; 2021b; European Commission, 2021). Düşük bir ihtimal de olsa böyle bir sürecin Polonya'ya getireceği artılar ve eksiler ise başka bir tartışmanın konusudur.

Bu kapsamda vurgulanması gereken son husus Morawiecki'nin Noel akşamı Belarus sınırında askerlere yaptığı teşekkür konuşmasında, adeta bir müdafaa savaşından çıkmış gibi sözler sarf etmesidir. Morawiecki şunları söylemiştir: "*Tamamen hizmetinizle adanmışlığınızla fedakârlığınızla ve ülkemizin, Polonya vatandaşlarının size güvenebileceği gerçeğiyle gurur duyuyoruz. Toprağı, üniformayı ve tüm Polonya vatandaşlarının güvenliğini müdafaa etmenizle iftihar ediyoruz*" (Website of Republic of Poland, 2021). İfade de geçen "*toprak*" ve "*Polonya vatandaşlarının güvenliği*" söylemlerinin kullanılması, Polonya'nın güvenlik politikalarının askeri ve toplumsal güvenlik kavramı üzerinden şekillendiğinin en güzel örneklerinden biridir. Diğer bir ifade ile Polonya'nın göç krizini ne denli bir güvenlik meselesi olarak gördüğünü göstermektedir.

5. Sonuç

Polonya ve Belarus arasındaki göç krizinin bilançosu olarak 2021 Aralık ayı itibari ile Uluslararası Göç Örgütü'nün (International Organization for Migration/IOM) güncel verilerine göre karşımıza 21 ölü veya kayıp göçmen olduğu gerçeği çıkmaktadır (IOM, 2021). Daha da fazla kayıpların önüne geçmek adına IOM ve Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (United Nations High Commissioner for Refugees/UNHCR) ortaklaşa bir çalışma yürütmekte ve sınırdaki göçmenlere yardım ederek, isteyenlerin ülkelerine geri dönüşleri hususunda da destek olmaktadır (UNHCR, 2021; United Nations News, 2021).

Bu krizde Polonya, denklemin görünen bir vitrin aktörüdür. Zira Varşova, Brüksel'in konuya müdahalesine sıcak bakmasa dahi kriz doğrudan AB'yi de bağlamaktadır. Dolayısıyla problemin eksenini çoktan Varşova – Minsk hattından, Brüksel – Minsk hattına kaymış bulunmaktadır.

Daha geniş bir biçimde belirtirsek taraflar, göçmenleri kendi güvenlik algıları ve çıkarları doğrultusunda politik bir araç olarak birbirlerine karşı kullanmışlardır. Bu da aslında bizce bir "*hibrit savaş*" örneğidir. Bu bağlamda kısaca çerçevesini sunduğumuz Kopenhag Okulu'nun algılar, tehditler ve söylemler yoluyla güvenlikleştirme mekanizması oluşturma yaklaşımı, tarafların hamlelerini anlamada ve açıklamada çok net bir şekilde yardımcı olmaktadır. Çalışmamızda örnekleri de verildiği üzere özellikle Polonya tarafından güvenlikleştirme mekanizmasına sıkça başvurulmuştur.

Bilindiği üzere AB daha önceleri Yunanistan'da ve Doğu Akdeniz'de elde ettiği tecrübelerine dayanarak bu krizde de kontrolü ele almayı istemiş lakin Polonya kabul etmemiştir. Bu nedenle AB'nin göç diplomasisini iyi yönetemediği ileri sürülebilir. Bunda Brüksel ile Varşova arasında bahsettiğimiz sebeplerden ötürü soğuk rüzgârların esmesinin rolü büyüktür. Ayrıca AB bu kriz sürecinde, kendi savunduğu ve aday devletlere de şart koştuğu insan hakları konusunda kendisiyle çelişmiştir. Göçmenlerin, Doğu Akdeniz'de olduğu gibi AB'nin doğu sınırlarında da sığınma (iltica) başvurusu yapmasına bile imkân tanınmamıştır. Her ne kadar AB, Polonya üzerinde istediğini yapmasa da Belarus sınırını paylaşan diğer iki devlet Litvanya ve Letonya'da sahada aktif durumdadır. Eğer istenilseydi iltica mekanizmaları kriz insanlık dramlarına sahne olmadan bu iki devletin nezdinde işletilebilir ve böylece krizin kartopu etkisiyle daha fazla büyümesine müsaade edilmez, yaşanan yığılmaların ve kayıpların bir nebze de olsa önüne geçilebilirdi.

Göç krizinin diğer bir tarafı olan Belarus ise sürecin sonunda kendini RF ile öncesinden de çok daha yakın ilişkiler ve işbirliği içerisinde bulmuştur. Bir başka ifadeyle buna mecbur kalmıştır. Zira AB'nin yaptırımları ve blokajları sonrası Belarus'un dünyaya açılan tek kapısı RF kalmıştır. Bu bağlamda Belarus için RF ile daha fazla yakınlaşmadan başka seçenek kalmamıştır.

Bir güvenlik oluşumu olan NATO (*North Atlantic Treaty Organization*)'nun ise kriz boyunca pasif durumda kaldığını söyleyebiliriz. Bu bağlamda NATO, somut bir adım atmadan bu krizi sadece mesaj yayınlamakla geçiştirmiştir. (NATO, 2021). Aslında bunun sebebi bizce NATO için daha büyük önem arz eden başka bir krizin olmasıdır. Zira NATO'nun tüm dikkatini yoğunlaştırdığı husus Ukrayna ve RF arasındaki gittikçe tırmanan ve tarafların askeri birliklerinin sınırlarda mobilize edilmesine sebebiyet veren Donbass Krizi'dir.

Kaynakça

- Bundesministerium des Innern und für Heimat, Almanya İçişleri ve Vatan Bakanlığı, <https://www.bmi.bund.de/SharedDocs/kurzmeldungen/DE/2021/10/bm-migrationslage.html> (e.t. 21.01.2022)
- Council of the European Union, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/06/04/eu-bans-belarusian-carriers-from-its-airspace-and-airports/> (e.t. 21.01.2022)
- European Commission, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_7070 (e.t. 21.01.2022)
- Frontex, <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/migratory-situation-in-october-persisting-pressure-on-eastern-border-flfAwy> (e.t. 21.01.2022)
- Frontex, Migratory Routes, <https://frontex.europa.eu/we-know/migratory-routes/eastern-borders-route/> (e.t. 21.01.2022)
- Frontex, Risk Analyses for 2021, https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Risk_Analysis/Risk_Analysis_2021.pdf (e.t. 21.01.2022)
- IOM, https://missingmigrants.iom.int/region/europe?region_incident=4061&route=9911&year%5B%5D=2500 (e.t. 21.01.2022)
- NATO, https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_189161.htm (e.t. 21.01.2022)
- Official Journal of the European Union, *Council Decision 2012/642/CFSP of 15 October 2012 Concerning Restrictive Measures Against Belarus*, Vol. 55, L 285, October 2012, 1-52, <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:285:0001:0052:EN:PDF> (e.t. 20.01.2022)
- Official Website of the Republic of Belarus, https://www.belarus.by/en/press-center/belarus-presidential-election-news/belarus-presidential-election-results-finalized_i_0000117525.html (e.t. 20.01.2022)
- Twitter, Mateusz Morawiecki, <https://twitter.com/MorawieckiM/status/1464362632752869383?s=20> (e.t. 21.01.2022)
- Twitter, V4 Presidency, https://twitter.com/V4_PRES/status/1463147629085437962?s=20 (e.t. 21.01.2022)
- UN News, <https://news.un.org/en/story/2021/11/1106692> (e.t. 21.01.2022)
- UNHCR, <https://www.unhcr.org/news/press/2021/11/618e20c34/iom-unhcr-provide-emergency-aid-asylum-seekers-migrants-belarus-poland.html> (e.t. 21.01.2022)
- Website of the Republic of Poland, <https://www.gov.pl/web/primeminister/prime-minister-mateusz-morawiecki-attended-the-christmas-eve-meeting-on-the-polish-and-belarusian-border-of-the-european-union> (e.t. 21.01.2022)
- Дзяржаўны пагранічны камітэт, Рэспублікі Беларусь, Belarus Devlet Sınır Komitesi, <https://gpk.gov.by/by/naviny/130638/> (e.t. 21.01.2022)
- Дзяржаўны пагранічны камітэт, Рэспублікі Беларусь, Belarus Devlet Sınır Komitesi, <https://gpk.gov.by/by/naviny/131187/> (e.t. 21.01.2022)
- ADIGÜZEL, Y. *Göç Sosyolojisi*, 4. Baskı, Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık, Mart 2020
- BUZAN, B. *People, States and the Fear: An Agenda for International Security Studies in the Post-Cold War Era*, Second Edition, ECPR Press, Colchester, 2007

- BUZAN, B., WÆVER, O., DE WILDE J. *Security: A New Framework for Analysis*, Lynne Rienner Publishers, London, 1998
- BUZAN, B., WÆVER, O. *Regions and Powers: The Structure of International Security*, Cambridge: Cambridge University Press, 2003
- BAYSAL, B., LÜLECİ, Ç. *Kopenhag Okulu ve Güvenikleştirme Teorisi*, **Güvenlik Stratejiler Dergisi**, Cilt: 11, Sayı: 22, Ekim 2015, 61-96
- ÇOLAKOĞLU, E. *Avrupa'da Mülteciler, Yükselen Aşırı Sağ ve Seçim Süreçleri*, **Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi**, Cilt: 33, Sayı: 3, Temmuz 2019, 933-961
- ÖZDAL, B. *Avrupa Birliği'nin Göç Politikası ve Türkiye'nin Tam Üyelik Süreci*, ÖZDAL, B. (Ed.), **Uluslararası Göç ve Nüfus Hareketleri Bağlamında Türkiye**, 2. Baskı, Bursa: Dora Yayınları, 2021, 263-289.
- ÖZDAL, B., VARDAR TUTAN, E. *Avrupa Birliği'nin Düzenli Göç Politikası'nın Türkiye'ye Etkileri*, ÖZDAL, B. (Ed.), **Uluslararası Göç ve Nüfus Hareketleri Bağlamında Türkiye**, Bursa: Dora Yayınları, 2018, 291-311.
- ÖZKURT, F, Z. *Understanding the Continuity and Change in the European Union's Policies on the Mediterranean and the MENA Region After the Arab "Spring" Uprisings*, **Güvenlik Stratejileri Dergisi**, 15 (29) 20,19, 43-77.
- ÖZLEM, K. *Kopenhag Okulu'nun Güvenlik Yaklaşımı ve Göçün Güvenikleştirilmesi Meselesi*, ÖZDAL, B. (Ed.), **Uluslararası Göç ve Nüfus Hareketleri Bağlamında Türkiye**, 2. Baskı, Bursa: Dora Yayınları, 2021, 66-70
- ÖZLEM, K. *Göçün Güvenikleştirilmesi Bağlamında Bulgaristan'ın Suriyeli Göçmenlere Yönelik Politikası*, **Güvenlik Stratejileri Dergisi**, Cilt: 16, Sayı: 35, Eylül 2020, 555-594
- REÇBER, K. *Türkiye Cumhuriyeti Devleti İle Avrupa Birliği Arasında Akdedilen Geri Kabul Anlaşması'nın Yaratabileceği Sonuçların Analizi*, ÖZDAL, B. (Ed.), **Uluslararası Göç ve Nüfus Hareketleri Bağlamında Türkiye**, 2. Baskı, Bursa: Dora Yayınları, 2021, ss. 333-346.
- WÆVER, O. *Toplumsal Güvenliğin Değişen Gündemi*, **Uluslararası İlişkiler**, Cilt:5, Sayı: 18, Yaz 2008, 151,178
- Bayerische Rundfunk, <https://www.br.de/nachrichten/deutschland-welt/gefangen-an-der-grenze-die-krise-zwischen-polen-und-belarus,SptV5qU> (e.t. 21.01.2022)
- BBC News Youtube, <https://www.youtube.com/watch?v=Ody4K-I6sNg> (e.t. 21.01.2022)
- BBC News, <https://www.bbc.com/news/59233244> (e.t. 21.01.2022)
- BBC News, <https://www.bbc.com/news/world-europe-57480835> (e.t. 20.01.2022)
- Belarus hava sahası için: <https://dingyue.ws.126.net/2021/0528/9b57c0dbj00qtskie003hd000nz00ifp.jpg> (e.t. 21.01.2022)
- CNN World, <https://edition.cnn.com/2021/10/13/europe/poland-wall-belarus-intl/index.html> (e.t. 21.01.2022)
- Daily Mail, <https://www.dailymail.co.uk/news/article-10198413/Lukashenko-demands-divisions-Russian-nuclear-capable-missiles-deployed-Belarus.html> (e.t 21.01.2022)
- Deutsche Welle Türkçe, <https://www.dw.com/tr/abden-belarusa-yaptırım-sinyali/a-54533757> (e.t. 20. 01. 2022)
- Deutsche Welle Türkçe, <https://www.dw.com/tr/lukaşenko-göstericilere-koyun-dedi/a-54511756> (e.t. 20.01.2022)
- Euronews Türkçe, <https://tr.euronews.com/2021/01/06/belarus-ta-2020-nin-secim-bilancosu-33-bin-gozalt-900-den-fazla-ceza-davas> (e.t. 20.01.2022)
- Euronews, <https://www.euronews.com/2021/02/24/eu-criticises-poland-s-abortion-ban-as-it-reminds-member-states-to-respect-fundamental-rig> (e.t. 21.01.2022)
- Euronews, <https://www.euronews.com/2021/04/01/istanbul-convention-poland-moves-a-step-closer-to-quitting-domestic-violence-treaty> (e.t. 21.01.2022)
- EVANS J, The Week, <https://www.theweek.co.uk/news/world-news/europe/952979/belarus-dictator-threatens-flood-eu-with-drugs-migrants-avoid-sanctions> (e.t. 20.01.2022)

Indipendent Türkçe, <https://www.indyturk.com/node/460806/siyaset/kılıçdaroğlu-en-geç-2-yıl-içinde-suriyeli-kardeşlerimizi-davulla-zurnayla-kendi> (e.t. 20.01.2022)

Novinite Bulgaria, <https://www.novinite.bg/articles/209065/Lukashenko-plashi-da-spre-tranzita-na-gaz-za-ES> (e.t. 21.01.2022)

The Guardian, <https://www.theguardian.com/world/2022/jan/27/poland-starts-building-wall-through-protected-forest-at-belarus-border> (e.t. 28.01.2022)

Yahoo News, https://uk.news.yahoo.com/belarus-border-crisis-poland-loses-165026636.html?guce_referrer=aHR0cHM6Ly93d3cuZ29vZ2xlLmNvbS8&guce_referrer_sig=AQAAAGoTPoKgdK31m_FAJ8cyy5EYRH R1BemIW1qOKbpIPRaU1bDnqY97CNjG0YdjjTE5OrFech2MEyaIzArAnGGjr36mNpoZCsngRVpMbjUcHI IOOhM9Rx7oRp9tx8kE1SntZd358gWqKpijOox3KqLbs68OGtBMnsAoioF9D6n6f_g4&guccounter=2 (e.t. 21.01.2022)

Summary

In this study, where the migration crisis between Poland and Belarus is discussed, the Copenhagen School's Securitisation Theory explains the problem. The study consists of three parts, which respectively are as follows: *"Copenhagen School and the Securitisation of Migration"*, *"Behind the Scenes of the Migration Crisis between Poland and Belarus"*, and *"the Securitisation of Migration and the Migration Crisis between Poland and Belarus."*

Within these parts, our study seeks answers to the following questions:

- Why did immigrants prefer the Eastern European route?
- How and to what extent did parties use securitisation?
- How did the EU take a stand within the framework of its security policy during the crisis?

To begin with, the contributions of the Copenhagen School to the literature by its representatives, such as Barry Buzan and Ole Wæver, were examined to establish a theoretical framework for the study in the first part. As a result of the work of these names, the security phenomenon that we are talking about today has deepened and expanded. The literature has acquired a concept that will become our assistant in analysing most problems today, such as "securitisation" and "desecuritisation". In short, the term "securitisation" that we also use in our study means constituting a security issue by managing the target audience's perception through threat construction and speech act; whilst "desecuritisation" works backwards as it annihilates the security problem in other words.

In the second part, to form a historical basis for our study, the behind-the-scenes of the migration crisis between Poland and Belarus were examined retrospectively. We have come across two events that triggered the situation in this context. The first is the dubious Belarusian presidential election, which took place in 2020. As a result of which, Lukashenko won, and large protests took place in Minsk, the Belarusian capital. The intervention in these protests by the Belarusian security forces on Lukashenko's orders has driven a wedge between the EU and Belarus. The last straw is that Belarus forced a commercial aircraft to land under the pretext of a fake bomb report while it was in its airspace. The opposition journalist on the plane, Pratasevich, was arrested following the landing. The relations between the parties have reached the point of decoupling, and threats have been made reciprocally. And consequently, a migration crisis has been stimulated.

In the third chapter, this migration crisis is analysed within the scope of securitisation. Migrants have reached the eastern borders of the EU with the support of the Belarusian state. Polish authorities tried to keep the immigrants on the other side of the wall by activating the securitisation mechanism and keeping the public perception inside under control. Within this perception, the immigrants have been associated with terrorist groups and have been presented as a threat to social security. Besides, the EU and its member states have left the immigrants to their fate beyond the border without even allowing them to apply for asylum. By doing so, they have contradicted their own principles. In addition, throughout the crisis, Poland has created the impression that it is increasingly moving away from the EU. But whether Poland likes it or not, this crisis has already become a matter of Brussels. On the other hand, Belarus currently has stronger ties with Russian Federation than before, as it faces sanctions imposed by the EU and has no other alternative.